

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Kfv.VI.37.130/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Horváth Tamás bíró

Az I. rendű felperes: Név1

(cím1)

A II. rendű felperes: Név2

(cím1)

A felperesek képviselője: Dr. Dora Márta ügyvéd

(cím2)

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Csornai Járási Hivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Herédi Erika kamarai jogtanácsos

A per tárgya: védőoltás beadására kötelezés ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Győri Törvényszék 2024. december 16. napján
kelt 2.K.701.313/2023/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a GY-01/NEO/00884-11/2023 számú határozatával a felpereseket, mint kiskorú Név3 törvényes képviselőit figyelmeztetésben részesítette és egyúttal kötelezte őket, hogy 30 napon belül adassák be gyermekük részére az iskolai kampányoltás keretében elmaradt Hepatitis B második részoltást.

[2] Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperesek nem tettek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a gyermekük részére az életkorhoz kötött iskolai kampányoltások kötelező Hepatitis B második részoltását beadassák, illetve nem igazolták hitelt érdemlően a védőoltás alóli mentességet, vagy azt, hogy a gyermek oltása már máshol megtörtént. Ezzel a magatartásukkal megszegték az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 56. § (1) bekezdésében, (2) bekezdés c) pontjában, 58. § (7) bekezdésében, valamint a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998.(VI.3.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 5. § (1) bekezdés j) pontjában, 5. § (8) bekezdés c) pontjában, 11. § (1), (2) bekezdéseiben, 14. § (1) bekezdésében, 16. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt rendelkezéseket.

[3] A határozattal szemben a felperesek keresetet terjesztettek elő, amelyben annak megsemmisítését kérték. Hangsúlyozták, hogy demokratikus jogállamban kötelezettséget jogszabály írhat elő. Az NM rendelet 5. § (7) bekezdése 1 db Hepatitisz B elleni oltást ír elő, a második oltást jogszabály nem írja elő, azt egy módszertani levélre hivatkozással adják a gyermekeknek. Sérrelmezték továbbá, hogy a megelőző eljárás során nem kaptak tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az oltóanyag biztonságosnak tekinthető-e, illetve az MRNS vakcinákkal kapcsolatos aggályaiknak adtak hangot.

Az elsőfokú ítélet

[4] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[5] Indokolása szerint az oltási kötelezettséget jogszabály, azaz az Eütv. 57. § (1) és (2) bekezdései, illetve a (2) bekezdésben adott felhatalmazás alapján az NM rendelet 5. § (1) bekezdés j) pontja és (7) bekezdése írja elő. Az NM rendelet 4. § (2) bekezdése pedig felhatalmazza az országos tisztifőorvost, hogy évente kiadott, az adott év védőoltási tevékenységére vonatkozó módszertani levélben határozza meg az 5. §-ban felsorolt feladatok gyakorlati végrehajtásához szükséges ismereteket.

[6] A döntése meghozatala során irányadónak tekintette a Kúria a Kfv.37.409/2021/6. számú határozatában kifejtetteket, amely szerint az Országos Tisztifőorvos által évente kiadott, az adott év védőoltási tevékenységére vonatkozó módszertani levél kiadására az NM rendelet 4. § (2) bekezdése szerinti felhatalmazás alapján kerül sor, így a védőoltások gyakorlati végrehajtásához szükséges ismereteket a módszertani levél határozza meg, ekképpen ennek előírásait okszerűen figyelembe lehet venni. Ebből adódóan, amennyiben a módszertani levél szakmai ismeretek körében bizonyos vakcinák esetén ismételt oltás beadását írja elő az oltóorvos számára, az úgy tekinthető, hogy a védőoltással elérni kívánt immunizációhoz szükséges. Megalapozatlanul hivatkoztak tehát a felperesek arra, hogy önmagában az a tény, miszerint a módszertani levél nem jogszabály, kizárná azt, hogy az abban foglaltakra tekintettel az NM rendelet 5. § (1) bekezdésében meghatározott "védőoltásban kell részesíteni" kitétel egyetlen oltással befejezettnek minősülne. A Kúria hivatkozott döntésében arra a következtetésre jutott, hogy az NM rendelet 5. §-ában foglalt

kötelezettségek az Eütv. 57. § (1) bekezdésének fényében értékelhetők, azaz az vizsgálándó, hogy a védőoltás célja a - perbeli esetben a Hepatitis B - fertőző betegséggel szemben aktív, illetve passzív védetség a gyermek esetében kialakult-e.

[7] Rögzítette, hogy az oltóanyag betegtájékoztatója tartalmazza az oltóanyag összetevőit is, illetve a lehetséges mellékhatásokat, továbbá a kontraindikációkat. A felperesek azonban sem a megelőző eljárás során, sem a keresetlevelükben nem utaltak a gyermekük vonatkozásában bármilyen kontraindikációra. A gyermek az oltás első részoltását megkapta, melyet követően mellékhatás nem jelentkezett, illetve ilyenre a felperesek nem hivatkoztak. A felperesek nem fejtették ki továbbá, hogy az MRNS-nek ezen oltásokban történő esetleges későbbi alkalmazása milyen jogsérelmet okozna számukra.

[8] Utalt az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlatára [39/2007. (VI.20.) AB határozat, 3080/2019. (IV.17) AB határozat], amely szerint a hatályos – és nem Alaptörvény-ellenes – jogszabályokon alapuló oltások a testi integritáshoz való jogot érdekösszemérés alapján korlátozhatják. Végül a Kúria eseti döntésére - BH 2020.147. – hivatkozott, amely szerint a közegészségügy és a járványok elleni védekezéshez fűződő közérdek megelőzi a testi integritáshoz fűződő jogot.

A befogadás iránti kérelem

[9] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

[10] Felülvizsgálati kérelmük befogadhatóságának jogszabályi alapját a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), valamint ad) alpontjaiban jelölték meg.

[11] Álláspontjuk szerint a joggyakorlat egységének és továbbfejlesztésének érdekében elengedhetetlen, hogy a Kúria kimondja, módszertani levelek semmilyen egészségügyi beavatkozásra, nemhogy potenciónálisán halál előidézésére alkalmas oltások beadatására kötelezés alapját nem képezhetik.

[12] A felvetett jogkérdésnek különleges súlya van, a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében fontos a kérelem befogadása, tekintettel arra is, hogy alapvető jogaik sérülése valószínűsíthető.

A Kúria döntése és jogi indokai

[13] A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadására nincs lehetőség.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége, a

d) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) pontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulata alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására általában akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[18] A Kúria megítélése szerint sem az elsőfokú bíróság ítélete, sem a felperesek felülvizsgálati kérelme nem vetett fel olyan, az ügy érdemi érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria nem tárt fel jelen ügyben.

[19] A kötelező védőoltások vonatkozásában az elvi jelentőségű jogkérdések tekintetében a Kúria már állást foglalt, a kúriai joggyakorlat egységes. A Kúria töretlen gyakorlata szerint a védőoltások alkalmas és szükséges eszköznek minősülnek egyfelől a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének biztosításához, másfelől az egész társadalom fertőző betegségekkel, járványokkal szembeni védelméhez. A védőoltásokkal kapcsolatos jogi szabályozás betartása kötelező. A védőoltás elrendelése nem jár alapjogi sérelemmel, mentesülni alóla kizárólag az Eütv. 58. § (3) bekezdésben foglaltak esetén lehet [Kfv.37.199/2016/13., Kfv.37.049/2022/6.]. A Kúria azt is kimondta, hogy a kötelező

védőoltás alóli mentesítési eljárásban - mint kérelemre induló eljárásban - a bizonyítási teher a felperesre esik, a felperes kötelezettsége a megfelelő orvosi szakvélemény benyújtása, vagyis annak bizonyítása, hogy a mentesítés Eütv. 58. § (3) bekezdés a) és b) pontjaiban meghatározott feltételei fennállnak [Kfv.VI.37.049/2022/6., Kfv.VI.37.116/2017/3., Kfv.VI.37.119/2016/13., Kfv.II.37.080/2016/9.]. A Kúria utal arra is, hogy az Alkotmánybíróság már több határozatában foglalkozott a kötelező védőoltásokkal, azok eljárási rendjével, indokoltságával, így a 39/2007. (VI. 20.) AB határozatban, melyben foglaltakat megerősíti többek között a 3080/2019. (IV. 17.) AB határozat is. Az Alkotmánybíróság e körben meghozott határozatait a Kúria már értelmezte [Kfv.37.409/2021/6.]. A joggyakorlat egységének biztosítása szükségtelen, ha az adott jogkérdéseket illetően a Kúria a korábbi határozataiban már állást foglalt, és attól a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet nem tér el.

[20] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának második fordulója alapján a joggyakorlat továbbfejlesztése céljából rendszerint akkor van helye a felülvizsgálati kérelem befogadásának, ha az elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat egységes ugyan, de annak követése a körülmények változása folytán nem támogatható. A körülményekben történt ilyen változást a Kúria nem látott megállapíthatónak, ezért ezen indokból sem indokolt a felülvizsgálati eljárás lefolytatása.

[21] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) a) pont ab) alpont - a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. A felülvizsgálati bíróság szerint a jelen ügy a jogalanyok széles körét érinti, társadalmi jelentősége vitathatatlan, azonban a fentiekben már részletezettek szerint e körben az ügy érdemi részét jelentő elvi jelentőségű jogkérdésekben kialakult és egységes joggyakorlat van, ezért nem indokolt ezen az alapon sem a felülvizsgálati kérelem befogadása.

[22] Az ügy nem vetett fel az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke értelmében, ilyenre a felperes sem hivatkozott. Mindezek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[23] A felperesek a befogadás iránti kérelmükben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerinti befogadási okra hivatkoztak ugyan, de a kérelmük e befogadási okra vonatkozó érdemi indokolást nem tartalmazott, ezért az ad) alpont alapján történő befogadás feltételeinek fennállása érdemben nem volt vizsgálható.

[24] Az elsőfokú ítélet a kúriai joggyakorlathoz a [19] bekezdésben foglaltak szerint nem tér el, mindezek folytán a felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont alapján sem volt befogadható.

[25] A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta. A felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadására tekintettel az azonnali jogvédelem iránti kérelem tárgyában a Kúria nem dönthetett.

A döntés rövid tartalma

[26] Nincs helye a felülvizsgálati kérelem befogadásának, ha az adott jogkérdés kapcsán a Kúria már korábban állást foglalt, és a jogerős ítélet ettől nem tér el. A joggyakorlat továbbfejlesztése csak a kialakult joggyakorlat meghaladottsága esetén indokolt.

Záró rész

[27] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2025. február 27.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Horváth Tamás sk.

bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő